

Precejšnja zavzetost

Po mesecu in pol, odkar so znani rezultati prvega četrtletja, ki kot veste niso bili dobri, se je nekaj kazalcev poslovanja Jelovice le spremenilo na bolje. S točnimi podatki se v tem trenutku težko posreduje, ker je v tem času prišlo do zamenjave partnerja, ki elektronsko obdeluje podatke, vendar ocene in po stari metodi računani podatki govorijo o boljšem položaju.

Ne bi pisal o vseh podatkih. Posebej kaže spregovoriti o tistih, ki so še vedno potrebni pozornosti. In tu se ne more mimo prevelikega razkoraka med povpraševanjem in ponudbo. Nikakor namreč proizvodnja ne more priti na »zeleno vejo«, da bi vsaj delno pokrila potrebe kupcev. Tako naprimer primanjkuje prek 7000 oken, 14.000 vratnih kril, pa tudi z ostalimi izdelki ni dosti boljše.

da bi se tako lahko proizvodnja na tem obratu povečala za približno 15 odstotkov. Ta obrat in pa obrat Sovodenj bosta še naprej delala takomenovani »beli program«, saj je povpraševanje izredno veliko, poleg tega pa so se prav sedaj začeli opremljati tudi večji stanovanjski objekti pogodbenih kupcev, kar je vrste čakajočih še povečalo. Avgusta pa bi se na teh dveh obratih začel delati tudi »naravni program«.

renji vasi in na Sovodnju delala vsaj en izmena, tudi v prirezovalnici in strojni delavnici (oblog in letev) bo le del delavcev na dopustu od 25. julija do 6. avgusta. Kranj in Preddvor pa bosta lahko imela kolektivni dopust, saj posebno za Preddvor velja, da je to tudi potrebno zaradi obnove na strojih, sicer utegne priti do večjih zastojev.

Seveda pa ne moremo mimo ugotovitve, da delavci v zadnjem času delajo resnično izredno in bi morebiti lahko celo trdili, da se več niti ne bi moglo. Skoraj vsi ukrepi se disciplinirano upoštevajo in zato je v maju že dosežena 90 odstotna uresničitev načrta. To je vspodbuda za naprej, da se bo v prihodnjih mesecih položaj le izboljšal. Treba je še dodati, da se je produktivnost pove-

dopuste koristiti ločeno v obeh poletnih mesecih, tako da bi bilo delo v proizvodnji čim bolj nemoteno. Treba pa je reči, da se je pri načrtovanju njihovih dopustov upoštevalo želje posameznikov. Da pa dopusti ne bi pomembno vplivali na proizvodnjo, bodo zaposlili med poletjem, in sicer julija — 14 dijakov in avgusta 10 dijakov, za delo v proizvodnji. Za pomoč na montaži pa bodo uporabili tudi julija, avgusta in septembra po 12 študentov.

V komercialni službi bo vseskozi dežurni za želje strank, pa tudi v projektivnem biroju bo potrebno dopuste razdeliti.

izboljšanju tehnologije. Vedno bolj se kaže tudi neustreznost izobrazba in kvalifikacija delavcev za nekaterimi stroji. Zato bo potrebno dodatno izobraževanje. To pa bo moč doseči tudi z drugačnim vrednotenjem vloženega dela in znanja, in sicer prek osebnih dohodkov.

Za disciplino in prizadevanost imajo velik vpliv razmere izven tovarne, še zlasti tiste družbenega standarda delavcev. Zadnji čas je bilo bolj malo storjeno za ureditev le-teh in temu bo treba posvetiti več pozornosti. Le zadovoljen delavec namreč lahko potem tudi polno obremenjen na delu in se od nje lahko tudi takšno prizadevanje zahteva.

Ob Dnevu borca

**čestitamo vsem
borcem — delavcem
v Jelovici, kakor tudi
vsem ostalim**

Uredništvo

Še bi se dalo naštevati ukrepe, ki bi po mnenju odgovornih morali prispevati k ugodnejšim gibanjem v tovarni. Treba pa je reči, da so sedanje razmere opozorile na vrsto nepravilnosti in nedodelanosti, ki so se prej krile za relativno dobro odvijajočim delom. Še vedno se ugotavlja, da je disciplina na delovnem mestu vse prej kot dobra, po drugi strani, pa, da je storilnost delavcev verjetno že pripeljana do najvišje meje. Fizična seveda. Da je to res opozarja izredno veliko boleznin, za katere ne bi mogli trditi, da so simulirane, temveč so posledica dela. Zato bo prihodnje treba več pozornosti posvetiti pogojem dela, odpravljanju ozkih grl,

V tem trenutku pa se je pač treba spoprijazniti s stanjem kot je. To pa ni najboljše in od vseh delavcev in uslužbencev v Jelovici je odvisno, če bodo kupci na koncu le ostali zadovoljni. Tega pa se v tem trenutku ne sme prezreti, saj neizpolnjevanje obveznosti do teh pomeni kaj lahko v prihodnjih letih manjše povpraševanje in s tem povsem drugačne težave, kot so te s katerimi se Jelovica bori v zadnjem času. Spomnimo se samo, da je pred dobrim letom bilo v skladiščih Jelovice izdelkov večih mesecev dela in da so bili takrat potrebni tudi dopusti, da se je proizvodnja delno regulirala. Verjetno ni nikogar med vami, ki bi želel tiste čase.

čaj

Na razširjenih sejah kolegija se podrobno proučijo vse razmere v tovarni. Posebej zadnja dva meseca je bilo veliko dela, vendar je le pomagalo, rezultati in razmere se izboljšujejo.

Seveda je razumljivo zato, da se bo vsa pozornost v tem trenutku usmerila v čim večjo proizvodnjo.

Temeljna organizacija združenega dela stavbno pohištvo je kot zadnje ukrepe, ki naj bi prevesili tehtnico počasi v korist ponudbe sprejela na delo v obratu Gorenja vas 4 delavce iz Mizarstva Žiri, ter 7 delavcev iz Idrije in sicer v dogovoru z rudnikom Živega srebra. Pričakovati je,

Seveda pa ne bodo zmogli vsega. Na obratu Stari dvor bo zato tudi ustavljena izdelava garažnih vrat in vhodnih vrat (teh z 1. julijem), da bi se tako čim več zmogljivosti usmerilo v izdelavo oken. Seveda pa vse to ne bo dovolj. Potrebne bodo nadure in tudi delo v prostih sobotah. Za nekatere obrate verjetno letos tudi ne bo kolektivnega dopusta. V terminu, ki je bil sprejet za dopust, bo v Go-

čala za skoraj 17 odstotkov, kar je izjemen dosežek.

Temeljna organizacija montažni objekti tudi počasi negativne pokazatelje popravlja, vendar manj uspešno kot TOZD 2. Tudi tu imajo vrsto težav, zato bodo ukrepi za izboljšanje proizvodnje in dela na montaži morala biti še naprej v veljavi. Tudi tu so že odstopili od predvidenega kolektivnega dopusta in delavci so sami sklenili letne

Jelovica v Iraku

Čeprav je te dni veliko govora o tem kako zadovoljiti potrebe domačega tržišča po izdelkih Jelovice, pa vseeno ne moremo mimo izvoznih prizadevanj. Verjetno ni potrebno posebej naštevati, da je izvoz potreben, saj se na ta način ustvarjajo potrebna devizna sredstva za nakup tujih surovin, ki jih Jelovica potrebuje za svoje nemoteno delo, pomaga se izboljšati prisotnost na tujem trgu je plačilna bilanca Jugoslavije, porok za to, da bi se po slabši prodaji doma vsaj v tujini še naprej dobro prodajalo. Prav slednje pa se ne sme prezreti, saj je pričakovati, da bo sedanje izredno dobre prodaje doma čez čas konec in da bo brez težav le tisto podjetje, ki bo imelo dobro razvito tudi zunanjo trgovino.

Jelovica je letos že izvozila za več kot 32 milijonov di-

narjev (novih). Pri tem se je izvozilo precej stavbnega pohištva, tako v Zahodno Nemčijo, Avstrijo, Alžir in Italijo, pa tudi montažnih objektov je bilo prodanih precej. Predvsem stalnemu kupcu v Stuttgartu. Težko je pisati o vseh nameranih poslih v prihodnjih mesecih, vendar pa bi vseeno veljalo napisati nekaj več o prodaji na novo tržišče, to je v Irak.

Tu gradi ljubljanska Tehnika velike industrijske naprave in potrebuje za svoje delavce stanovanjske barake. Ponudbo za postavitev je dobila Jelovica, ki jo je tudi sprejela. Postavilo naj bi se 16 barak, od katerih bi vsaka imela približno 400 m² oziroma vse skupaj 6334 m². Te barake bi bile elektrificirane, z vodovodno napeljavo, klima napravami in stanovanjsko opremo (pohištvo). Z montažo bi se pričelo že

15. julija, končalo pa naj bi se do konca avgusta. Za vsa dela v Iraku bo potrebnih 50 monterjev.

To je na kratko nekaj osnovnih podatkov. Čeprav ne gre za direktno prodajo, ampak je kupec naše podjetje, vendarle prinaša ta postavitev naselja barak pomembno novost v ponudbo Jelovice. Dežele Bližnjega vzhoda so povsem neobdelano tržišče, po drugi strani pa izredno privlačno in perspektivno. Te dežele so skoraj vse bogate na nafti, in prav zadnja leta to svoje naravno bogastvo izkoriščajo za dvig splošnega standarda v svojih deželah. Vse novogradnje so namreč namenjene boljšemu standardu prebivalcev in pa zagotovitvi dela v tišem obdobju, ko bi nafte začelo primanjkovati. Zato bi se kaj kmalu utegnili ta uvrstitve Jelovice na to tržišče pokazati kot začetek še obsežnejših del.

p. f.

Tone JELOVČAN v svojem »odsluženem« jeklenem konjičku

veliko šoferjev reklo, da z njim le redko naredi brez generalnega popravila več kot 200.000 kilometrov. To pa je vsekakor prekratka življenjska doba za službeni avto. Tudi nove »žabe« so prehitro potrebne popravila in tako je ostal še mercedes. Za te avte pa je znano, da brez težav naredi tudi po 500.000 kilometrov brez generalnega popravila. Pa tudi vzdrževanje je poceni, okvare pa dokaj redke. Zato je Jelovica tudi zaprosila za uvozno dovoljenje, torej za nakup mercedesa. Ne smem pa pozabiti še pomembne prednosti tega avta, to je varnost potnikov, saj je pri njem dosledno upoštevana gradnja, ki naj bi potnike ob morebitni nezgodi čim bolj zaščitila.

— Dostikrat slišimo, da ti rečejo direktorjev šofer. Pošteno povej, kolikokrat je direktor tvoj potnik?

»Se najmanj vozim prav direktorja. Zato se mi tudi čudno zdi, da mi tako rečejo. Veliko več vozim namreč

druge uslužbenke v podjetju, saj glavni direktor dosledno upošteva pravilo, da je to službeni avto in da je namenjen predvsem potrebam Jelovice.«

— No, in kakšna pota potem opravljáš?

»Nekih standardnih ni. Vse zavisi od dela v tovarni. Lani sem bil ničkolikokrat v Posočju, dostikrat peljem v Zahodno Nemčijo, imamo poslovalnice po vsej Jugoslaviji in seveda je tja tudi dosti poti. Vozim delavce na letališča, skratka, na razpolago sem kot dežurni gasilec. Zato tudi ni čudno, da se mi precejkrat na koncu meseca nabere tudi 50 nadur. Vožnje pa so, pa naj bo praznik, sobota, nedelja, dobro ali slabo vreme. Je pač tak poklic.«

Morda bi se še pogovarjala, pa je moral na pot. Tokrat le na obrat Preddvor. Zato pa bo morda jutri šel na daljšo pot. Ta pa ga že naprej skrbi, saj je težav s starim bemvejem le preveč.

p. f.

Osemkrat okoli sveta

Jelovčan Antona oziroma šoferja Toneta, kot mu vsi pravijo, verjetno poznajo vsi delavci Jelovice. Prav tako pa tudi njegov avto BMW 1800. Lahko bi rekli, da koder je Tone, tu je tudi ta avto (ali pa obratno). No, in ta »par« kot vse kaže se bo verjetno v bližnji prihodnosti ločil. Dolga leta poslušni BMW namreč vedno bolj kaže, da je utrujen in da ga daje nahuha. Dolgo je služil Tonetu, sedaj pa mu vedno bolj odreka pokorščino. Kako pa mu je tudi ne bi, saj imata za sabo prevoženih več kot 300.000 kilometrov ali z drugimi besedami, prevozila sta razdaljo enako osemkratni poti okoli sveta.

Avto je letnik 1971 in je vse do lani služil svojemu namenu kot je potrebno. In vse doslej tudi brez generalnega popravila. Od lani sem pa skoraj ni več daljše poti, da ne bi prišlo na njem do okvare. In te so vse pogostejše in seveda tudi vse dražje. Največkrat se cene takega popravila bližajo 300 starim tisočakom. Pri tem pa je treba reči, da Tone dobro skrbi za avto, ga redno vzdržuje in servisira. Vendar čas in kilometri so opravili svoje.

Zivljenjska doba avtu je pretekla že lansko leto. In zato je tudi lani Jelovica za-

prosila pri ustreznih zveznih organih za uvozno dovoljenje za nakup novega avtomobila. Res je sicer, da je stari BMW dobro služil svojemu namenu, vendar bi bilo njegovo generalno popravilo le predrago in je nakup novega avta le za polovico dražji. Generalno popravilo bi namreč stalo po predračunu servisa kar 15 starih milijonov dinarjev. V programu letošnjih investicij Jelovice je predviden nakup novega avta in ko se bo tudi dobilo uvozno dovoljenje se bo tak avto tudi kupil. Seveda bo odločitev o tem moral sprejeti delavski svet in seveda potrditi

nakup. Vendar o tem, da ta tega ne bi potrdil, skoraj ni dvomiti, saj je vsem jasno, da se avto v Jelovici veliko rabi.

— Tone, ker boš ti vozil ta avto in ker dobro poznaš vse avtomobile, ki so na razpolago za daljše vožnje in za takšno število kilometrov kot jih ti prevoziš na leto v Jelovici, to je več kot 60.000 kilometrov, so verjetno tudi tebe vprašali za mnenje, kakšen avto naj bi kupili?

»Dolgo smo izbirali med možnostmi, ki pa jih sploh ni veliko. Najlažje je priti do fiata 132, ki je tudi najcenejši — stane blizu 20 starih milijonov, vendar mi je

Varstvo pri delu — več pozornosti

V mesecu aprilu sem sodeloval na posvetovanju, kateri je bil posvečen problematiki varstva pri delu v naši državi. Teme, o katerih smo se pogovarjali so obsegale:

— Aktualni problemi varstva pri delu

— Zakon o združenem delu in zakon o varstvu pri delu

— Organizacija in programiranje varstva pri delu v delovnih organizacijah.

— Uporaba sodobnih oblik izobraževanja varstva pri delu.

— Pristop k zaščitnim meram pri nevarnostih od nesreč električnega toka visoke napetosti.

— Varnost gibanja delavcev v delovnem prostoru in ureditev transportnih poti.

Poleg naštetih tem pa so kot gostje sodelovali tudi strokovnjaki iz inštituta iz Budimpešte, kateri so s filmski prikazi prikazali delo inštituta za varstvo pri delu ter delo teh služb v delovnih organizacijah.

— Katere so bile najbolj presenetljive ugotovitve:

V naši državi je okrog 500.000 invalidov delavcev. Za primerjavo naj vzamemo leto 1965 s 360 tisoč invalidi delavci. Nesreče pri delu glede na industrijski razvoj (1965 do 1975) ne naraščajo oz. se zmanjšujejo, ravno tako smrtna nesreče. Podatek: 1965 je bilo v naši državi 282.361 nesreč pri delu in 642 smrtnih primerov.

1975 je bilo v naši državi 283.809 nesreč pri delu in 534 smrtnih primerov.

Tako lahko sklepamo, da je število invalidov zaskrbljujoče, lahko rečemo, žalostno, če pogledamo, da je bilo v naši državi v 1965 letu 5.000.000 izgubljenih delovnih dni, 1975 letu 5.700.000 izgubljenih delovnih dni.

Te številke so zaskrbljujoče tudi zaradi tega, ker vemo, da se industrija modernizira, da se uvaža nova tehnologija, ki v veliki meri vpliva na razbremenitev delavca. S tem se vprašamo, kje so vzroki. Enotnega mnenja so bili udeleženci seminarja, da se morajo izboljšati delovni pogoji našemu delavcu, kajti vzroki invalidnosti so največ v neurejenih delovnih

Proizvodnja dela na vso moč

pogojih. Problemi kot so: težko delo, vibracije, ro-pot, temperaturne spremembe, prepih, škodljive koncentracije kem. snovi, prah, neustrezna razsvetljava, podpritisk, neurejeni stroji, so vzroki za fizične poškodbe in invalidnost oz. nesposobnost do dela naših delavcev.

Velik poudarek posvetovanja je bil tudi na izobraževanju delavca iz — problematika iz varstva pri delu. Uvajanje modernih metod, to je uporaba dia in filmske tehnike izobraževanja. Pri tem je mišljenje, da bi bil delavec seznanjen s pravilnim in varnim delom ter z nevarnostmi poškodb, ko stopa na novo delovno mesto oz. da bi v času, ko pridobiva pravico delavca v delovni organizaciji, opravil izpit iz varstva pri delu.

Velika pomanjkljivost izobraževanja v naši državi je tudi, da premalo pripravimo v šolah mladega delavca. Tako v naši državi (SR Slovenija je izuzeta) ni zakonsko določeno o obveznem izobraževanju varstva pri delu na strokovnih šolah. Problematika je s tem tako povečana, ko danes delavec prihaja iz šole, se niti ne zaveda svojih pravic in dolžnosti pri opravljanju svojega dela.

Udeleženci seminarja so izrazili tudi željo, da bi bilo dobro, da bi se takih seminarjev udeleževali tudi proizvajalci zaščitne opreme, katera je ena od najvažnejših faktorjev za varno delo. Obenem je bilo veliko kritike na kvaliteto osebnih zaščitnih sredstev, ceno ter roke izdobja. Organizator seminarja je obljubil, da bo povabil na sledeče posvetovanje tudi proizvajalce zaščitne opreme.

Za konec bi omenil še mišljenje celotnega zbora udeležencev, da se mora problematika varstva pri delu reševati kompleksno. Problemi niso danes stvar samo ene zato določene službe v podjetju, ampak pa je potrebno sodelovanje za reševanje, načrtovanje ter odpravljanje nepravilnosti na nivoju od delavca, zdravnika, psihologa, socialnega delavca, projektanta do direktorja delovne organizacije.

Matjaž Tičar

Naš intervju

Že na lanski »lesariadi« sem hotel napraviti pogovor z njim. Pa je bil med tekmovalni tako »pri stvari«, da ga nisem hotel motiti. Seveda je s tem odpadel tudi pogovor. Zato pa sem letos bil toliko bolj vstrajen. Pa tudi tokrat sem izkoristil trenutek, ko je šel med dvema nastopoma na oranžado. In čeprav boste vsi posumili, če je to res, da je pil oranžado (večinoma so vsi nastopajoči namreč pili v glavnem pivu), moram reči, da je povsem res in da je prevelik športnik, da bi si med nastopi privoščil pivo. No mislim, da bo vaše radovednosti počasi le preveč, zato moram napisati tudi njegovo ime: **VINKO MARUŠIČ.**

Zaslужil si je ta pogovor in uvrstitev v to rubriko. Brez pretiravanja lahko zapišem, da je najboljši športnik v Jelovici in si je po tej plati zaslužil uvrstitev v to rubriko. Nenazadnje pa je tudi dober delavec. Torej še vzrok več.

— Vinko, ko sem vas takole gledal med igro, bi rekel, da je za vami dolga tekmovalna doba v namiznem tenisu. Ko namreč vodi nasprotnik 1:0 v igrah, v odločilni igri parov pa 1:0 v setu in 20:18 in ko vam je uspelo potem zmagati v podaljšku in potem osvojiti še igro, mora imeti tak igralec kot ste vi res dobre živce in pa tudi veliko znanja. Vse to pa dajo le tekmovalja in veliko ur treninga. Koliko je bilo tega?

»S športom se aktivno ukvarjam od svojega 13 leta in lahko bi rekel da od takrat igram tudi namizni tenis. Torej kar 25 let. Seveda pa ne igram samo namizni tenis, temveč tudi rad igram tenis, šahiram in sploh rad vsako prosto uro posvetim športu. Seveda sem veliko let posvetil tudi tekmovalnemu namiznemu tenisu, od katerih so nekatera prinesla tudi najvišja priznanja v državi. Triglav iz Kranja je bil namreč večkrat državni namiznoteniški prvak — to je bilo v tistih časih, ko je igral tudi Teran. V njegovi in seveda tudi zmagoviti ekipi sem igral tudi jaz. 7 let ne igram več na tekmovalnih takih odločilnih, drugače pa sem še lani malo igral v ligi — slovenski, kjer smo osvojili drugo mesto.«

— Mar to pomeni, da ste se povsem poslovlili od namiznega tenisa? »O, to pa ne. Mislim, da zadnja leta tej igri posvetim še več časa kot prej. Sem namreč trener pri Triglavu in vsi mladi igralci začnejo pod mojimi nasveti. Skoraj cel dan posvetim mladim igralcem. Vodim tudi kondicijske treninge, ki se začno že popoldne, zvečer pa so na sporedu treningi za mizo in dan je hitro mimo.«

— No in so se že pokazali uspehi tega treniranja?

»So. Lansko drugo mesto so v glavnem priporili mladi igralci in prepričan sem, da se bodo slavna leta kranjskega namiznega tenisa kmalu vrnila. Za uspeh pa je treba šteti tudi dejstvo, da je število mladih, ki trenirajo vedno večje in se torej tudi za prihodnost ni treba bati. Namizni tenis postaja vedno bolj popularen šport, saj je v Sloveniji že na petem mestu. Je pa tudi eden najcenejših. Oprema je poceni (lopar se kupi enkrat in stane okrog 20 tisočakov drugih stroškov pa ni).«

— Povrniva se malo k podjetju. Kot vem ste monter na TOZDu — 4. Za monterje je znano, da hodite precej po terenu. Kako usklajujete delo in treninge?

»Moram reči, da mi v tovarni gredo precej na roke. Čeprav kot mizar delam stalno na montaži, mi vedno najdejo delo, ki ni preveč oddaljeno, tako da lahko vsak dan pridem domov v Kranj do 15. ure in tako potem tudi nemoteno odidem trenirat mladince. Seveda pa to razumevanje ni enostransko, saj sem lani tudi jaz delal v Posočju 2 meseca, saj sem razumel, da je treba delo dokončati čim prej. Pa tudi tokrat, ko moram z ekipo na tekmovalja, ki trajajo več dni ali pa so naprimer v Beogradu ali kje drugje, v tovarni nimam težav.«

— Kot trener namiznega tenisa, bi lahko tudi koristil za pripravo tovarniške ekipe za lesariado?

»Lani je bil na lesariadi prvič tudi namizni tenis. Dosegli smo brez priprav 6. mesto, kar je bil precej velik uspeh. Kako bo letos ne vem, smo pa precej trenirali. Za sodelavce oziroma tiste, ki so želeli trenirati sem rezerviral v Kranju proste mize za namizni tenis in kar precej jih je zadnji čas hodilo na treninge. Tako je naša ekipa letos prišla dobro pripravljena, seveda pa bi lahko še bolje. Moram reči, da bi s treningom lahko tudi nadaljevali, saj sem sam pripravljen trenirati sodelavce iz Jelovice, če so ti le pripravljeni hoditi na treninge?

— Nekaj je govora, da bi Jelovica dobila enkrat na teden tudi telovadnico v Škofji Loki. Vsi verjetno ne bi hodili na treninge v Kranj, v Škofjo Loko pa bi. Bi bili tudi tam pripravljene enkrat tedensko prevzeti treninge?

»Seveda in to brez premisleka. To niti ne bi bilo tako težko. Smo pač lesna tovarna in lahko bi naredili naprimer 6 miz in jih postavili v to telovadnico. Tudi šola bi bila vesela, treniralo pa bi tako lahko kar 12 igralcev. Seveda to ne bi bili treningi za tekmovalja, temveč bi bila to bolj rekreacija. Moram reči, da je prav namizni tenis za rekreacijo izredno primeren šport.

Dalje se nisva več pogovarjala. Hitel je namreč na naslednjo tekmo in seveda je pogovora moralo biti konec. Mislim pa, da je kljub svoji skromnosti povedal precej. Največ pa je vredno to, da je pripravljen učiti tudi druge delavce. Mislim, da te prilike odbor za rekreacijo in šport delavcev ne bi smel vreči stran. **J. Č.**

Prvo tromesečje

Skupni rezultati poslovanja kažejo, da stabilni tržni pogoji še naprej vplivajo na ugoden potek proizvodnje in prodaje v lesni predelavi. Izjema je nastopila v proizvodnji stavbnega pohištva v Jelovici Škofja Loka, ki v tem obdobju izkazuje izrazit zaostanek proizvodnje vrst in oken kot posledica težav v pripravi proizvodnje ter manjšega proizvodnega efekta živega dela.

Gozdarstvo je v prvem tromesečju t.l. realiziralo v oddaji hlodov za žago na obeh območjih manjše količine iz družbenega sektorja kot znaša dinamika v letnem povprečju. Pri GG Bled velja isto tudi za oddane količine iz zasebnih gozdov, medtem ko je GG Kranj te količine povečal celo nekoliko iznad dinamike letnega povprečja. V obeh območjih so se ob koncu tromesečja nekoliko povečale prehodne zaloge lesa, kar bo vplivalo na povečano dinamiko oddaje v drugem tromesečju t.l.

V gozdarstvu se v obdobju prvega tromesečja izrazito

odražajo negativni efekti poslovanja v TOZD-ih gradbeništva in avtoprevoznštva, kar pomembno vpliva na ekonomske dosežke obeh delovnih organizacij kot celote. Zaradi sezonskega značaja dela teh dejavnosti je vpliv negativnih rezultatov na skupne efekte GG v prvem tromesečju nesorazmerno visok. Ta ugotovitev velja tudi za negativen vpliv drugih — od dinamike obsega gozdarske proizvodnje in prodaje — neodvisnih fiksnih in režijskih stroškov.

Tovarna celuloze dosega v izdelavi papirja kljub pogosti menjavi raznih kvaliteten vrst papirja in kljub izrednemu izpadu proizvodnje celuloze v mesecu januarju precej enakomerno proizvodne rezultate, čeprav še vedno izpod planiranih količin.

Dober dohodek

Glede na letna predvidevanja po predloženih planih delovnih organizacij je dinamika doseženega bruto dohodka v prvem tromesečju t.l. naslednja:

v 000 novih din			
	letni plan	I.—III. 1977	I. tromes. 77 udeležba
Alpes	123.156	42.908	35 %
Gradis-LIO	—	10.554	—
Jelovica	153.122	29.213	19 %
LIP Bled	130.329	29.720	23 %
ZLIT	32.075	9.236	29 %
GG Bled	96.909	18.879	19 %
GG Kranj	—	13.848	—
Tovarna celuloze	163.945	38.053	23 %
SOZD skupaj	—	192.411	—

Pri realizaciji bruto dohodka (družbenega proizvoda) upoštevamo v prvem tromesečju t.l. tudi dohodek iz neplačane realizacije.

Razmerja v dinamiki izvršitve bruto dohodka v prvem tromesečju 1977 nasproti dejanskim dosežkom v letu 1977 in predvidevanjem po planih za leto 1977 se — razen pri Celulozi Medvode — bistveno ne spreminjajo.

Pri Celulozi Medvode se izvršitev prvega tromesečja glede na letni plan pojavlja

v realnejšem odnosu upoštevajoč dejstvo, da je v lanskem letu poizkusna proizvodnja stekla šele v aprilu mesecu, plan za leto 1977 pa jo redno vključuje že od 1.1. t.l. dalje.

Glede na plan se pri LIP-u Bled kljub ugodnemu trendu proizvodnje in prodaje kaže problematika doseganja planiranega pokritja stroškov in vkalkuliranih obveznosti. To je posledica v glavnem nespremenjenega nivoja prodajnih cen ob porastu direkt-

nih stroškov za surovine in reprodukcijski material ter fiksnih stroškov iznad planiranega obsega. Obračun prvega tromesečja t.l. te problematike še ne odkriva v polni meri, ker je doseženi dohodek povečan tudi za del prodanih zalog gotovih izdelkov iz prejšnjega leta, ki pri obračunu realizacije niso obremenjene s polnimi stroški.

Drugo četrtletje bo verjetno slabše

Iz ocene dinamike pri doseganju bruto dohodka v prvem tromesečju t.l. sklepamo, da problem izkazanih izgub zaradi nedoseženega dohodka po plačani realizaciji ni zaskrbljujoč, ker ga v največjem delu pri lesni

industriji in Tovarni celuloze — razen pri Jelovici Škofja Loka — pokriva dohodek iz neplačane realizacije.

Pri gozdarstvu bo problem izgub verjetno v celoti odpravljen z nastopom povečane oddaje lesa v sezonskih mesecih in z aktiviranjem dela stranskih dejavnosti (gradbeništva in avtoprevoznštva), ki bodo prišle tudi do povečane obsega realiziranih storitev.

Bolj zaskrbljujoče se pojavlja problematika delitvenih odnosov znotraj doseženega dohodka, ker začasna delitev dohodka bazira zaenkrat na nižjih akontacijah za družbene obveznosti kot bodo dokončno sprejete in obračunane po sporazumih,

in ker nam gibanje osebnih dohodkov kaže porast iznad stopnje naraščanja bruto dohodka.

Upoštevajoč tudi okolnost, da zlasti pri lesni industriji cene surovin in repromaterialu stalno naraščajo, cene lastnih finalnih izdelkov pa ostajajo nespremenjene, predvidevamo, da bo že v drugem tromesečju t.l. dinamika naraščanja bruto dohodka v letni industriji bistveno okrnjena. Če bo to predvidevanje potrdila tudi obračunska situacija ob koncu prvega polletja, jo bo treba upoštevati pri urejanju vprašanj medsebojne dohodkovne odvisnosti v notranjem prometu med članicami SOZD.

Jože Dolenc

Problematika protipožarne zaščite

V našem podjetju moramo ločiti, če govorimo o požarnem varstvu, poklicne gasilce 3 in prostovoljno gas. društvo Jelovica, katero šteje 50 članov.

Če bi se na začetku dotaknil problematik poklicnih gasilcev oz. njihovega dela, moramo naštet nekaj dejstev:

— Trije poklicni gasilci vršijo preventivno protipožarno zaščito na obratu Stari dvor ter delno na obratu montaž. obj. Dočim so ostali obrati občasno preventivno pregledani oz. so prepuščeni lahko rečemo, sami sebi. Ti obrati so: Sovodenj, Gorenja vas, Kranj, Predvor.

— Trije poklicni gasilci vršijo službo v treh izmenah. Dežurna služba se vrši na obratu Stari dvor ter delno tudi na obratu montažnih objektov. Delo, katerega so do sedaj opravili, je bilo kvalitetno, lahko rečem, odlično opravljeno. Podatek za leto 1977, da so pogasili do aprila meseca štiri začetne požare brez večje materialne škode, je samo dokaz, na kakšni kvalitetni stopnji protipožarna služba dela. Temna stran dežuranja oz. protipožarne preventive je, da se protipožarna preventiva ne vrši v prostih sobotah, nedeljah in praznikih. V tem časovnem terminu, kjer so obrati prepuščeni le na dobro voljo in delo vratarjev in da je nevarnost požara velika, (smo lesna industrija) potem je jasno, da po tem vprašanju nismo naredili ničesar oz. zelo malo. Glede na to, da smo bili opozorjeni od UJV Kranj, da moramo protipožarno zaščito moštveno ojačati do konca leta 1978 ter izpeljati dežurstvo tako, da bo zadostna preventiva tudi v dneh prostega dela je jasno, da moramo na tem področju še veliko narediti.

Ze z dosedaj navedenih za ključkov je razvidno, da so poklicni gasilci preobremenjeni, ne samo fizično ampak tudi psihično, ker jim je eno-

stavno jasno, da vsega dela ne morejo opraviti tako, kot bi ga morali oz. podjetje Jelovica se je v zadnjih letih tako razširilo, da postavlja tudi na kocko dosedaj, lahko rečemo, odlično protipožarno službo.

Velika težava pri izvajanju protipožarne zaščite so tudi zunanji obrati. Opremljenost obratov z gasilskimi sredstvi je zadostna, vendar pa o kakšnem preventivnem dežuranju ne moremo govoriti. Občasno se po obratu pregledajo gasilska in prtoipožarna sredstva, enkrat ali dvakrat na leto se izvedejo gasilske vaje in to je vse. Mnenja sem, da bi se zunanji obrati morali tesno povezati s prostovoljnimi gasilskimi društvi iz dotičnih krajev tudi strokovno s tem, da bi morali na vsakem obratu imeti gasilsko desetino, katera bi v trenutku požara najbolj hitro in pravilno ukrepala.

Na koncu bi še enkrat naštel glavne pogoje za uspešno delo protipožarne zaščite iz strani poklicnih gasilcev:

— Moštvo je treba ojačati na najmanj 4 oz. 5 poklicnih gasilcev

— Pravilno ovrednotenje poklicnega gasilca s tem, da: dela v treh izmenah (dopoln, popoldan, ponoči) dela v sobotah, nedeljah, praznikih

— neposredno odgovoren za varstvo pred požarom v celotni DO

— neposredno odgovoren za nastalo materialno škodo pri opustitvi protipožarnih ukrepov.

— Ustanovitev gasilskih desetini po obratih, tesno strokovno sodelovanje s prostovoljnimi gasilskimi društvi iz krajev, kjer so naši obrati.

V okviru podjetja tudi deluje uspešno 50 člansko prostovoljno gasilsko društvo Jelovica. Članstvo je razdeljeno v tri gasilske desetine. Želja je tudi, da bi formirali žensko desetino, katera je bila v podjetju nekaj zelo

močna. Društvo je strokovno ter tudi materialno vezano na delovno organizacijo. Kar se tiče opremljenosti je na zadovoljivi stopnji, kakor tudi izvežbanosti.

Največja težava so gasilske vaje, katere so porok za največjo izurjenost. Vaje se vršijo v popoldanskem času, pri čemer nastopajo težave z udeležbo teh vaj. Če vzamemo, da so vaje vsak teden po enkrat in da trajajo po 2—4 ure in da govorimo o prostovoljcih, za katere je največje veselje doseganje dobrih rezultatov na kakšnem gasilskem tekmovanju, v slučaju požara pa so v prvih vrstah gašenje in reševanje družbene imovine, nam je jasno, da je tudi status prostovoljnega gasilca v naši DO zanemaren. To se posebej odraža, kot sem omenil, pri udeležbi gasilskih vaj. Mislim, da ne bi bilo v preveliko breme DO, če bi bil član v času gasilskih vaj upravičeno odsoten z dela. Pri tem navajam ugotovitev, če bi se vaje začele ob 13. uri in ne ob 14. uri, bi bila udeležba verjetno 100 odstotna.

Dosedanja praksa je bila tudi, da so imeli člani gasilskega društva določene stanovanjske pravice. S tem mislim na člane, ki stanujejo v stavbi glavnega vratarja. Glede na to, da se zaradi novih investicij stavba ruši, nastane tudi problem stanovanj članov GD.

Zato sem mnenja, da je nujna adaptacija obstoječega gasilskega doma. Pri tem mislim, da bi morala DO dati moralno, kakor tudi materialno podporo. S tem bi bil rešen stanovanjski problem članov, kakor tudi doseprostorov.

Na koncu naj omenim, da je imela DO Jelovica vedno zadosten posluh za razvoj protipožarne preventive, kakor tudi za probleme članov PGD Jelovica, zato sem prepričan, da se bodo tudi vsi ti problemi uspešno rešili.

Matjaž Tičar

Pogled na stari del tovarne celuloze — AERO MEDVODE

Dopust je pred vrati

Lepo vreme v prvi polovici junija je opozorilo, da je le še slab mesec do letnega dopusta. Kot vsi veste bo tudi letos v Jelovici od 25. julija do 6. avgusta kolektivni dopust, na katerega vas bo odšlo precej delavcev. V tovarni bodo ostali vzdrževalci in vsi tisti, ki zaradi svoje narave dela, morajo biti prisotni tudi med tem časom. S posebnim sklepom pa tudi nekaj izmen v Gorenji vasi, Sovodnju in obratu Stari dvor.

Ze precej časa so prav dopusti v tovarni omiljena tema razgovorov. Težko je reči, kam bo šla večina na dopust, ali bo več tistih, ki sploh ne bodo šli, ali onih, ki si bodo vsaj za 7 dni privoščili morja ali hribov.

Tudi letos bo največ delavcev Jelovice letovalo v Puli, kjer sicer v domu Jelovice ni veliko prostora, zato pa bo na razpolago precej ležišč pri zasebnikih. Hrano pa bodo vsi imeli v domu. Zanimanje za to letovanje je precejšnje, saj je na primer vse razprodano oziroma zasedeno od sredine julija do 18. avgusta. Za tiste, ki imajo možnost (predvsem tisti, ki bodo med kolektivnim dopustom morali delati) pa je na razpolago še prostor pred tem, torej v prvi polovici julija in po 18. avgusta. Seveda tudi tega prostora ni na pretek, zato kaže pohiteti s prijavi.

Cene tudi letos niso pretirano visoke, saj je na primer vse skupaj za odraslo osebo v Puli na dan 115 dinarjev, za otroke pa je cena nižja in sicer 80 dinarjev. Kako se bodo imeli ti, ki bodo letovali v Puli bomo še pisali v glasilu.

Lani je bilo za delavce Jelovice na razpolago tudi nekaj prostora manj, ker se je na žalost v skoraj vseh kolektivnih urnik počitnic oziroma dopustov pokrilo, torej imajo kolektivne dopuste skoraj istočasno kot Jelovica.

Za letos je torej zamujeno, za drugo leto pa bi se vsakakor tudi na nivoju SOZD morali dogovoriti, da bi se ti kolektivni dopusti vsaj delno koordinirali, kar ne bi koristilo samo za dopuste, temveč bi imelo verjetno tudi več gospodarskih prednosti. Pa še

nekaj. Dom v Puli je precej star in tudi utesnjen. Jelovica, ki se ponša z vrsto lepih montažnih objektov bi lahko tudi na področju odidha svojih delavcev naredila kakšen tak objekt. Verjetno bi se tako popestrile možno-

Bomo imeli nove domove

Kot vsako leto so bile tudi letos med delavci v sindikalnih organizacijah razprave glede letovanja in regresa za letovanje.

V domu Jelovice v Puli, v domovih GLG in pri turističnih agencijah letuje vsako leto le dobra četrtina delavcev Jelovice. Zato bi bilo potrebno na vsak način dobiti ali kupiti večje kapacitete za letovanje. Vendar vsako leto nastopajo težave, ki se jih na kratko da strniti v naslednje štiri ugotovitve:

— turistične agencije zahtevajo pri oddaji ležišča najmanj 70 dnevno zasedbo sobe.

— razne turistične agencije so večkrat odpovedale že dogovorjene aranžmaje za letovanje.

— zmogljivosti domov Jelovice in pa domov SOZD GLG so majhne

— Jelovica ima kolektivni dopust ponavadi v največji turistični sezoni.

Prav zaradi vseh naštetih nevednosti so strokovne službe zadnji čas precej razpravljale o tem, kako rešiti to vprašanje in če se ne bi pristopilo k nakupu počitniškega doma. Tako smo člani predsedstva konference OOS

sti dopusta, pa še zmogljivosti bi bile večje. To pa je precejšnjega pomena, saj se na republiški sindikalni ravni močno trudijo, da bi čim več delavcev iz neposredne proizvodnje tudi resnično odšlo na dopust. Z novimi zmogljivostmi pa bi se v tej smeri storil velik korak naprej.

u. r.

ogledali dva domova in sicer v Novem gradu in v Puli. Ker pa so bila sredstva za nakup premajhna in bi bilo potrebno za nakup poleg sredstev skupne porabe uporabiti tudi denar namenjen za regres tega nakupa ni bilo mogoče narediti in se po sklepu konference OOS izplača osnovni in stimulativen regres.

Seveda pa od načrtov nakupa nismo odstopili. Sprejeti je potrebno dolgoročni načrt za nakup ali izgradnjo lastnih počitniških zmogljivosti ob morju in tudi v planinah. S tem bi zagotovili delavcem (predvsem veliko večjemu številu kot doslej) ceno letovanja in med letom tudi tedenski oddih. Najprej bo potrebno kupiti ustrezno zemljišče tako ob morju kot v planinah, potem pa tam postaviti montažne objekte naše tovarne. Seveda bi bilo potrebno organizirati tudi udarniško delo, saj je v tovarni dovolj delavcev vseh poklicev, tako da bi se udarniško lahko postavilo oba domova.

Z istimi težavami kot mi se srečujejo tudi ostale članice GLG, zato bi pri načrtovanju novih zmogljivosti kazalo sprejeti enoten koncept izkoriščanja in gradnje počitniških domov. Tudi sredstva bi se lahko združevala. Seveda pa ne bi kazalo odvreči tudi misel o nakupu počitniških prikolic, kar je izredno praktično in niti preveč drago. S temi prikolicami pa bi lahko tudi dosegli menjavo krajev letovanja. Tudi ustrezen kalendar kolektivnih dopustov v okviru GLG je stvar, ki bi jo kazalo v prihodnjem letu precej bolj upoštevati, rezultat tega pa bi bilo veliko bolj smoterno izkoriščanje domov in tudi večje število delavcev bi lahko letovalo. Skratka nalog nas čaka v prihodnje precej, seveda pa je važno, da pri tem sodelujejo resnično vsi člani sindikata, če hočemo zmogljivosti naših domov tudi povečati.

Franc Stražar

Letni regres

Za izplačilo letnega regresa je konferenca OOS upoštevala sindikalno listo, ki predvideva, da delavci z nižjimi osebnimi dohodki prejmejo večja denarna sredstva za letovanje.

Na osnovi tega je OOS sprejela predlog, da se izplača osnovni regres, stimulativen — glede na osebni dohodek in na delovno dobo pravico do regresa pa imajo tudi svojci:

I. OSNOVNI REGRES

Osnovni regres od 1. do vključno 10. razreda ter opravičenci otroškega dodatka 1.100,00 din
od 11. razreda dalje 900,00 din

II. STIMULATIVNI REGRES

glede na osebni dohodek:
do 3.000,00 din — 40,00 din dnevno za 7 dni

od 3.000,00 do 3.500,00 din — 20,00 din dnevno za 7 dni

— glede na delovno dobo v delovni organizaciji

do 5 let — 60 din dnevno za 7 dni

od 5—10 let — 65 din dnevno za 7 dni

od 10—15 let — 70 din dnevno za 7 dni

nad 15 let — 75 din dnevno za 7 dni

svojci s pravico do regresa — 50,00 din dnevno za 7 dni

OSNOVNI REGRES SE
IZPLAČA do 20. 6. 1977.

Stimulativni regres naj bi se obračunal pri plačevanju počitniških uslug, oziroma 30 dni po dostavi ustreznega potrdila o letovanju.

Franc Stražar

Več rekreacije

Rezultati letošnje »lesariade« so na drugi strani in so več ali manj odraz razmer in organiziranosti športnega in rekreacijskega življenja v Jelovici. Zato nekaj več o športu in rekreaciji v Jelovici nasploh.

Najsplošnejša in tudi prva ugotovitev je ta, da se v Jelovici z rekreacijo in športom bavi le manjšen krog ljudi. Vzrokov za to je več, največ pa jih je v delavcih samih in pa seveda v tem, da je vse premalo poskrbljeno za organiziranje in spodbujanje k tem dejavnostim. Vse panoge, ki dokaj redno delajo v Jelovici so v glavnem take, da je vanje vključen le manjši krog ljudi. Tako je med drugim najbolj aktivna šahovska sekcija, sledi ji kegljaška sekcija tako moška kot ženska. Dva ali trije navdušenci tudi redno igrajo namizni tenis, potem pa bi krog aktivnih lahko zaključili. Morebiti bi jim lahko pridružili še nekaj strelcev.

O tem, kako poživiti športno in rekreativno dejavnost v Jelovici sem se pogovarjal z vodjo komisije za šport in rekreacijo pri konferenci sindikatov v Jelovici Ladom Rogljem. Morda bi se dalo njegove ugotovitve in tudi predloge strniti v naslednji sestavek:

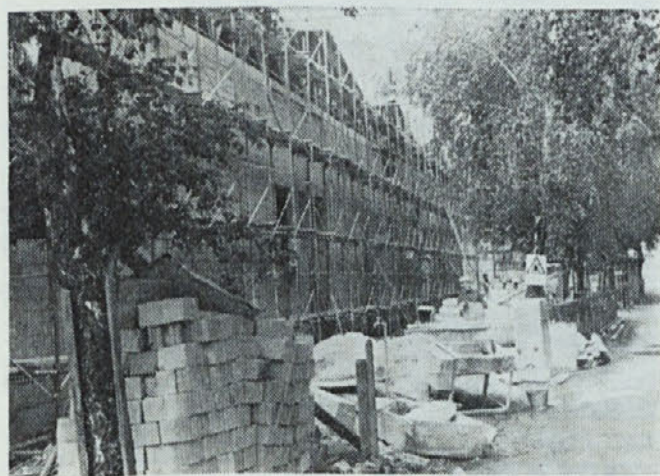
»Za preteklost je potrebno ugotoviti, da je bilo v tovarni za to zvrst bolj malo zanimanja. Enkrat je bil vzrok za to (še bolj pa opravičilo) da ni telovadnice, drugič pa kaj drugega. No in za vsa tekmovanja v lesni stroki so se potem posamezniki javljali vodjem posameznih ekip, kar pa je seveda imelo za posledico nepoznavanje kvalitete igralcev in seveda tudi nepoznavanje igralcev med sabo. Prav tako menim, da se vsa aktivnost ne bi smela odvijati izključno za tekmovalne namene. To je potrdilo tudi precejšnje zanimanje za letošnji tečaj smučanja za začetnike, ki je bil organiziran v tovarni. Ta akcija nam je dala spodbu-

de, da bi se v prihodnje še bolj organizirali in da bi pritegnili čim več delavcev. Osnovno izhodišče vseh rekreacijskih in športnih aktivnosti namreč mora imeti za cilj čim boljše sprostitve delavcev, kar seveda pomeni njihovo boljše pripravljenost za delo. Narava dela, kakršno je v Jelovici, namreč zahteva od slehernega delavca, da je fizično dovolj sposoben kljubovati vsem napotom. In precej te moči se da dobiti z aktivno rekreacijo.

Prav k tej bo potrebno pristopiti v prihodnje veliko bolj organizirano. Po mojem mišljenju bi morali postati na tečaje za organizatorje rekreacije, ki bodo v poletnih mesecih, iz vsakega obrata vsaj po enega delavca, ki bi bil kasneje sam tudi pripravljen voditi in vzpodbujati delavce za šport in rekreacijo. Tako bi se dejavnosti organizirale na najnižjih enotah, to je na obratih in tekmovanja med obrati bi potem dala res dobre tekmovalce, ki bi veliko uspešnejše zastopal barve tovarne na tekmovanjih izven nje. Ti rekreatorji bi lahko poskrbeli tudi za aktivne odmore, to je, da bi se del malice porabil za rekreacijo. Medicina dela to priporoča kot izredno pomemben vidik za obnavljanje sposobnosti za delo.

Vsa tako mišljena dejavnost bi seveda vodila k množičnosti in iz te bi dobili potem tudi kakovostne tekmovalce. Teh pa bi se iz 1100 članskega kolektiva vsekakor lahko dobilo. Treba je še reči, da denar za rekreacijo je, saj je letos prišlo povprečno na zaposlenega 10 starih tisočakov, kar bo porabljeno predvsem za tekmovanja zimske in letne »lesariade«, za treninge ter za del opreme. Ze lani smo namreč kupili nove trenerke, letos pa smo kupili še precej copat. Kupili smo tudi dve zračni puški za obrat Sovodenj, ter še nekatere druge športne rekvizite.«

J. Č.

Nova tovarniška hala C je že pod streho

Ogled proizvodnje in montaže hiš na Švedskem

(Nadaljevanje s 4. številke in konec)

Izdelava zunanjih in notranjih sten

Izdelava stenskih panelov je organizirana na gradbišču in sicer pod nadstrešnico. Delo je organizirano tako, da se leseni elementi narezujejo na odrezane dolžine na čelini krožni žagi. Zatem se položijo elementi v šablono na improvizirani mizi za zbijanje. Elemente okvirjev sestavljajo na topi spah. z zlijanjem. Ko je okvir zlit, se nanj položi asfalboz plošča in pritrdi na okvir. V primeru, da je panel obložen z lesom, se isti zlija na montažni mizi. Za notranje stene pa se okvirji zlijajo po istem postopku ter obojestransko obložijo z gips ploščami. Izdelani stenski paneli se od tu transportirajo direktno na montažo.

Strešna konstrukcija se dobavi od drugega dobavitelja. Ti so izdelani po GANG NAIL

izvršeno s HILTI pištolo. Ko je venec pritrjen se začne postavljati zunanji stenski panel in glavne notranje predelne stene. Ko so iste postavljene, sledi dograditev strešne konstrukcije. Stenski elementi so med seboj zlit.

Strešna konstrukcija

Ta se postavlja kot je že omenjeno s pomočjo dvigala in pritrjuje na stranske panele. Pritrjevanje je izvedeno z žičniki, sponkami in distančnimi zagostitvami. Ko so nosilci postavljeni, se začne letvanje strehe, prekrivanje s polietilenom in pokrivanje s kritino. Zatem sledi vstavljanje izolacijskega materiala.

Razvod instalacij

Ko je konstrukcija postavljena, se prične postavljanje grobe mreže instalacij. To postavlja tako, da najprej razpeljejo PVC cevi, jih z lepilnim trakom zlepijo med seboj in obesijo na konstruk-

obidava s fasadno opeko, obijanje opažev, zaključki itd... Ko so vsa dela opravljena, se uredi še okolica, zatem pa se predajo hiše koristnikom v uporabo.

Zaključek

Opisani način proizvodnje montažnih hiš je zelo poenostavljen in ga je nemogoče inačiti s tehnologijo v tovarni LB HUS. Pri taki tehnologiji, ki je popolnoma improvizirana, sigurno trpi tudi končna kvaliteta hiš. Smatram, da je

isto možno kategorizirati kot ceneno in enostavno gradnjo.

Navajam nekaj podatkov:

— Gradbišče obsega 116 stanovanjskih hiš

— Rok za izgradnjo je 6 mesecev

— Kapaciteta izdelave stenskih panelov na improvizirani liniji, če jo lahko sploh tako imenujemo, je za 3 hiše

— Zaposlenih na gradbišču samo na montaži hiš ocenjeno 25 delavcev

— Na gradbišču delata dve podjetji: gradbeno podjetje temelje in obzidavo s fasad-

no opeko, firma ABV ima postavljanje in izdelavo hiš, strešne nosilce pa dobavlja tretja firma

— Izolacija — toplotna — je izključno steklena volna v debelini do 120 mm min.

Ob koncu lahko zaključimo, da je proizvodnja velikoserijska, da je specializirana, da je enostavnejša in da ne poznajo pri proizvodnji problemov pomanjkanja materiala.

Tomaž Peternel

Sindikalno prvenstvo v streljanju z zračno puško

V nedeljo, 5. junija smo izvedli sindikalno prvenstvo »Jelovice« v streljanju z zračno puško. Tekmovanje smo organizirali v strelskem domu Predoslje pri Kranju, kjer so pogoji tekmovanja zelo primerni. Vsa tovrstna tekmovanja se izvajajo v zaprtih prostorih, to velja tudi za »lesariado«, zato se moramo temu prilagoditi. Rezultati, doseženi na teh strelših, so znatno boljši in njihovo vrednost lažje primerjamo. Udeležba na prvenstvu je bila kot že po tradiciji skromna. Rezultati pa so bili znatno boljši kot lansko leto.

Glavni vzrok za neaktivnost v strelskem športu je še vedno pomanjkanje kvalitetnih zračnih pušk. Kot zatrjuje tovarna v Kragujevcu, bodo te puške do konca letošnjega leta prišle iz proizvodnje, s tem bi nadomestili drage puške iz uvoza, za katere je potrebno imeti specifična dovoljenja. Za obrat Sovodnj pa sta bili kupljeni dve novi puški, vendar samo za začetne treninge, za tekmovanja pa nista primerni.

Rezultati prvenstva so naslednji:

(Od 300 možnih krogov)	krogov
1. Janez Umnik	250
2. Lojze Frelj	241
3. Janez Bozovičar	230

4. Milan Strel	225
5. Lado Rogelj	207
6. Janko Karun	199
7. Franci Poljanc	191
8. Niko Markelj	191

Janez Umnik

Rokometiški loške Jelovice so s porazom z zagrebško Industromontažo (izid Industromontaža : Jelovica 33:30, (14:15) zaključili rokometno sezono 1976/77 v II. zvezni republiški ligi-zahod. Po zaključku lige so Ločani na 11. mestu s 14. točkami. O njihovi usodi glede obstanka v tej družini bo odločil ljubljanski Slovan. Le-ta si je s prvim mestom zagotovil nastop na kvalifikacijah, ki bodo dale novega prvoligaša. Če bo Slovanu uspelo, da se uvrsti v I. ligo, bodo tako igralci Jelovice ostali v II. ligi.

Odlično 7. mesto na VIII. LESARIADI

Minilo je leto in zopet smo bili priča množičnemu in tradicionalnemu srečanju delavcev — športnikov lesne industrije in gozdarstva Slovenije. Letošnje športne igre so bile še toliko bolj pomembne, ker so sovpadale z zgodovinskimi jubileji proslav 85. letnice tovarniškega Tita, 40. letnice njegovega prihoda na partije in 40. letnico ustanovitve komunistične partije Slovenije. Športne igre so bile 16., 17. in 18. junija 1977 v športnem parku na Kodeljevem.

Naši športniki so se za letošnje športne igre temeljito pripravili. Kljub spodrsrlaju balinarjev in kegljačev je Jelovica med 53-timi nastopajočimi podjetji zasedla 7. mesto. Zelo dobri so bili nogo-

metaši, ki so zasedli res odlično 3. mesto in si s tem priborili lepo plaketo in seveda lepo število točk za skupno končno uvrstitev. Pohvala velja tudi šahistom in namiznoteniškim igralcem ter igralkam.

Rezultati odnosno vrstni red pa je naslednji:

Skupna uvrstitev:

1. Slovenijales — Brest Cerknica	248 točk
2. Uniles — Meblo Nova gorica	218 točk
3. Uniles — Marles Maribor	210 točk
7. JELOVICA	182 točk

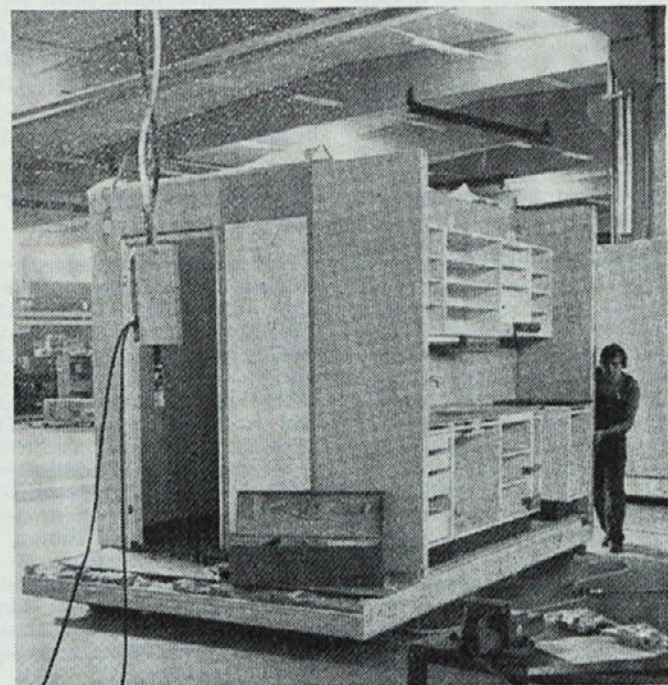
Rezultati po panogah, v katerih so nastopili naši športniki (nismo nastopili v panogah streljanje ženske, šah ženske in odbojka ženske) pa so naslednji:

mali nogomet — 40 ekip — zmagovalci Slovenijales — trgovina. Jelovica 3. mesto, 39 točk.

Odbojka — moški — 28 ekip — zmagovalci Lesna Slovenj gradec, Jelovica 16. mesto 6 točk.

JELOVICA

Celica s sanitarnim vozlom, ki je finalizirana že v tovarni

sistemu. Na stavbo se postavlja s pomočjo dvigala.

Postavljanje stenske konstrukcije

Na pripravljeno betonsko podlago se položi PVC armirana folija, ki služi kot hidroizolacijski sloj med ploščo in vencem. Zatem sledi pritrjevanje venca na betonsko podlago. Pritrjevanje je verjetno

cijo. Zgoraj opisano velja za elektroinstalacijo. Ostale instalacije se montirajo istočasno. To je vodovod, odtoki, centralna kurjava.

Izdelava toplotnih in hidroizolacij

Vse toplotne izolacije se vstavljajo ročno v stensko, strešno, stropno in podno konstrukcijo. Ko so plošče vstavljene v konstrukcijo okvirjev, sledi prekrivanje s polietilenom in oblaganje notranjih površin z gips ploščami.

Ko so notranje površine sten obdelane, se začne s končno obdelavo sten s tapetami itd. Montira se podna konstrukcija in izdelajo podne površine. Zatem sledijo: fina montaža vseh pripadajočih elementov na instalacijah. Oprema kuhinjskega bloka in sanitarij. Istočasno pa se opravljajo z zunanje strani

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija Škofja Loka

Ureja: odbor za obveščanje organizacije združenega dela: Zihel Franc, Zupan Anton, Drnovšek Marjan, Kosem Malči, Kustec Lidija, Zabkar Jože, Pečenko Vera, Zakelj Valerija
Odgovorni urednik: Pavlin Franc

Nogometaši — dosegli so najboljši rezultat športnikov Jelovice na letošnji lesariadi. Precej so skupaj vadili, rezultat ni izostal

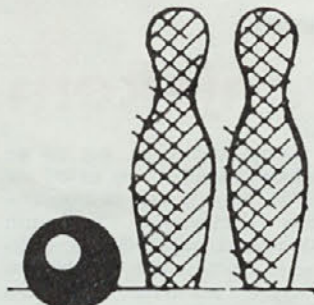
Odbojkarji — na hitro zbrana ekipa, brez treninga, zato pa tudi slab rezultat. Pravijo da bo drugo leto zagotovo boljše. Upajmo

Odmor med tekmovanjem je nogometašem koristil. Kako pa tudi ne, saj so se trudili kot le kaj

Opa, to pa ne bo dobro...

Kegljanje moški — 43 ekip — zmagovalec Slovenijales-Brest Cerknica, Jelovica 8. mesto 36 točk.

Pri kegljanju je zelo lep rezultat dosegel Ivan Miklavc in s svojimi 232 podrtimi keglji med 258 kegljači dosegel 6. mesto.

Kegljanje — ženske — 24 ekip, zmagovalec Uniles Novoles Novo mesto, Jelovica 21. mesto 4 točke. Zelo solidno se je uvrstila Jožica Filipović, med 144 kegljačicami je s 192 podrtimi keglji dosegla 16. mesto.

Balinanje — 23 ekip — zmagovalec Slovenijales-Stil Koper, Jelovica 18. mesto 6 točk.

Streljanje — moški — 40 ekip, zmagovalec GG Postojna, Jelovica kljub boljšim rezultatom kot lansko leto, 12. mesto 29 točk.

Sah — moški — 24 ekip — zmagovalec Uniles Stol Kamnik, Jelovica odlično 4. mesto 21 točk.

Namizni tenis — moški — 27 ekip — zmagovalec Uniles-Javor Pivka, Jelovica odlično 4. mesto 24 točk

Namizni tenis — ženske — 15 ekip — zmagovalec Lesna Slovenj gradec, Jelovica kljub smoli, da so igrale v prvem kolu prav z zmagovalcem, 5. mesto in 11 točk.

Lahko ugotovimo, da je rezultat na »lesariadi« več kot zadovoljiv in če bi nastopali v vseh panogah ter imeli balinarji in kegljačice malo več sreče, bi lahko ponovili uspeh iz 3. lesariade v Cerknici, ko smo dosegli v skupni uvrstitvi 3. mesto.

Ob koncu bi se zahvalil za uspeh vsem delavcem — športnikom, vodjem posameznih ekip, vodji celotne lesariade tov. Ladu Roglju, vodstvu podjetja in sindikatu, ki sta nam omogočila priprave in udeležbo na »lesariadi«.

Nasvidenje na IX. lesariadi, po vsej verjetnosti v Cerknici, z željo, da bomo nastopali v vseh panogah in da se bomo temeljito pripravili in v priprave zajeli še večje število delavcev — športnikov.

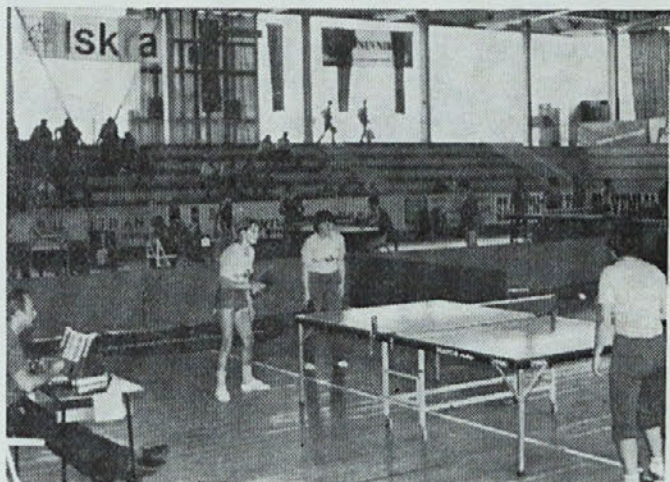
Franc Pavlin

Tudi živci navijačev so bili med tekmovanjem ekipe v namiznem tenisu večkrat napeti do konca.

Strelci so bili preveč bojoviti, pa sem jih raje slikal takrat, ko so na tekmovanje še čakali. Kdo ve, če kakšna cev ni kriva?

Lidija in Stanka sta letos prvič zalgrali skupaj in njuno 6. mesto je brez dvoma velik uspeh.

Vroče pa ni bilo samo med tekmovanji temveč tudi drugače. Zato so vsi kadar niso nastopali iskali kakršno koli senco.

Uspeh našega načina obrambe pred napadalcem

Vojaška vaja na Gorenjskem

Na ožjem območju Gorenjske je bila 18. in 19. junija vojaška vaja, ki naj bi pokazala usposobljenost vseljudske obrambe v občini in krajevni skupnosti. Preden povemo nekaj podrobnosti o tej vaji moramo reči, da je povsem uspela in potrdila, da je tak način obrambe, ki temelji na vseljudskem odporu, le težko premagljiv in da bi morebitni okupator žel vse drugo kot uspehe.

Vojaška vaja je imela več ločenih akcij. Tista prava s streljanjem in vojaško taktiko in strategijo se je odvijala v hribih in je zato »rdečim«, ki so bili maloštevilni, nudila možnost odpora »plavemu« tokrat je igral vlogo okupatorja. Vaja je temeljila na dejstvu, da je »plavi« odkril v hribih enoto »rdečih« in seveda jo je želel uničiti. Večja enota se je odpravila v napad, toda nekje na sredini poti so kljub dobremu pregledovanju terena padli v zasedo odlično maskiranega partizanskega odreda »rdečih«. Lahko pešadijsko orožje je z vseh strani zaropotalo in presenečenje je bilo popolno. Izgube napadalca so bile velike in le redkim je uspelo zbežati in se vrniti v dolino. Seveda so se branilci zavedali, da bo »plavi« nastopil še z večjimi silami in zato je zapustil prizorišče boja in zase-

de. In res. Kmalu so se pojavili sovražnikovi helikopteri, ki so za hrbet »rdečih« izkrcali desant. Branilcem je uspelo to enoto le nekoliko zadržati, kaj več pa ni mogla, ker so bili »plavi« preštevilni. Kasneje pa je »rdečim« prihitela na pomoč še ena enota in napadalec je pretrpel težke izgube. Le redkim je uspelo, da so se s helikopterji vrnili nazaj v dolino. Uspeh »rdečih« je bil popoln.

Kaj je pokazala vaja? To, da tudi številni napadalec ne more uspeti, če je tudi majhna enota pripravljena in če je dobro sodelovanje s prebivalci. Prav na primeru te vaje se je to tudi videlo, saj so civilisti sproti obveščali »rdeče« o vseh premikih »plavega«. Ob teh dejstvih, bi vsak morebitni agresor moral priznati premoč in že vnaprej bi bil vsak njegov poizkus obsojen na propad.

Drugi del vaje, kot bi ga lahko imenovali, pa ni bil vojaški, temveč bolj demonstracija delovanja krajevnih skupnosti, občinske skupščine in raznih delavnic, bolnišnice, v primeru vojne. Ob predpostavki namreč, da bi morebitni napadalec zasedel vsa glavna mesta in tudi večje vasi, bi bilo vodstvo krajevnih skupnosti in občine prisiljeno preiti v ilegalo in iz nje voditi oborožen boj proti okupatorju. Za vajo je to bilo tudi storjeno in treba je reči, da je v kratkem času začela ilegalno delovati sleherna krajevna skupnost na »okupiranem« ozemlju, pa tudi občinska skupščina je z njimi imela dobro povezavo in je lahko nemoteno koordinirala njihovo delo. Tako prebivalstvo ob morebitni vojni zagotovo ne bi ostalo brez vodstva in prepuščeno samemu sebi. Organiziran odpor pa je tisto, kar že vnaprej vsako agresijo obsodi na propad.

V izredno kratkem času so začele na vsem teritoriju delati tudi potrebne delavnice. Tako so v hribih začeli krojači delati obleke za borce, čevljarji čevlje, drugod so v partizanski orožarni poskrbeli za dobro popravilo poškodovanega pešadijskega orožja, tudi mehanična delavnica je neodkrita poskrbela za popravilo vojaških vozil. Prebivalci so vedeli za vse te delavnice in moramo priznati, da čeprav smo imeli novinarji na prsih oznake, ki so jasno povedale, da sodelujemo na vaji kot opazovalci in da nismo »sovražniki«, nam ni uspelo od nikogar zvedeti, kje so te delavnice. Večina občanov pa je zanje vedela, saj so celo pomagali pri zemeljskih delih za njihov izkop.

Sele, ko smo dobili uradnega vodiča, ki je imel nalogo, da nas pripelje na ogled teh delavnic, smo jih uspeli videti. Da pa so bile dobro skrite pove pravi partizanske bolnice, ki je bila le lučaj od ceste, pa tako dobro skrita, da se je celo uradni vodič, ki je v njej že bil zmotil, in je takoj sploh ni našel.

Vse te delavnice, bolnica in tudi partizanska tiskarna so opremljene skromno toda zelo izbrano. V njih je vse kar se potrebuje za delo. Tako na primer je v partizanski bolnici instrumentov le za dva kovčka, pa vendar je z njimi mogoče brez prevelikega tveganja opraviti najbolj zapletene operacije. Tako bolnico je tudi zelo težko odkriti zaradi tega, ker v njej dela malo ljudi, komaj 2 kirurga, nekaj pomočnikov in pa par oskrbovalcev. Tako majhno število osebja seveda zagotavlja tudi večjo tajnost.

Podobno velja tudi za partizansko orožarno, kjer so na primer zaposleni le trije delavci, pa so kos vsem poškodbam orožja. Še bi lahko našteval podrobnosti, ki potrjujejo, da tako zasnovanemu odporu, ki temelji na tes-

Partizanska orožarna je opremljena za popravilo vseh pešadijskih orožij

»Plavi« se je za hrbet branilca spustil s helikopterskim desantom

Krojaška delavnica v hribih nad Poljansko dolino je lahko kmalu naredila dovolj oblek za potrebe borcev

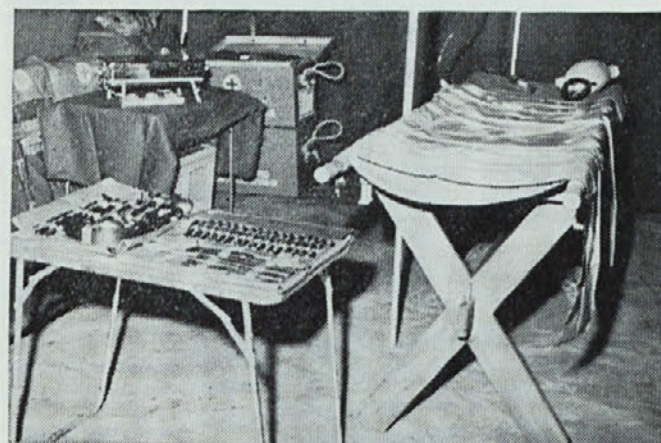
Zaseda »rdečih« je bila dobro postavljena in presenečenje je bilo popolno

nem sodelovanju s prebivalci — domačini, ne bi bil kos noben okupator, pa naj si razpolaga z vso moderno tehnologijo. Enotno ljudstvo in njihova vojska so preveč tesno povezani med sebo, da bi lah-

ko zaradi slabosti klonili. Prav zadnja vaja je to povsem potrdila, bila pa je tudi šola in izkušnja več za odklanjanje vseh napak in za iskanje še novih izvirnih idej. J. Č.

Do bolnišnice je bilo mogoče tudi s posebno žičnico, saj je stala v skoraj nedostopnem kraju

V šotoru je bilo vse kar potrebujejo zdravniki za najbolj zahtevno operacijo